

Veźměte, prosěme, na vědomě, ŷe text ělĀnku odpovědĀ platně prĀvně ūpravě ke dni publikace.

Specifika online mediace

V současné době je čím dĀl těm běžnější, ŷe osobně setkĀně nahrazujě setkĀně online (zejměna za pomocě nejrůznějších programů jako je Zoom, Microsoft Teams, Google meet aj.). Ani mediace není vějmkou. Čěm dĀl ěastěji se lze setkat s vyuŷivĀněm online mediace. Jak mediĀtor, tak strany sporu by vřak měly znĀt specifika online mediace a adekvĀtně se na ně pěipravě, aby online mediace proběhla bez komplikacě. Cělem pěrěpěvku je pěedstavit nejvěznamnější specifika online mediace, kterĀ by měla bět brĀna v ūvahu jeřtě pěed těm, neŷ se k online mediaci pěistoupě.

Online mediace

Online mediaci (oznaćovanou někdy těŷ jako „*e-mediace*“) je moŷně vymezět jako mediaćně řízeně, kterě „*aplikuje ěĀstećně nebo v plněm rozsahu prostĚedky informaćněch technologiě a dĀlkově komunikace, a kterě mŷŷe nahradit nebo doplnit mnoho aspektů tradićněho procesu offline.*“^[1] Ćeský prĀvně řĀd definuje pojem „*mediace*“, kdyŷ stanově, ŷe se jednĀ o „*postup pěi řeřeněm konfliktu za ūćasti jednoho nebo věce mediĀtorů, kterě podporujě komunikaci mezi osobami na konfliktu zŭćastněnými tak, aby jim pomohli dosĀhnout směrněho řeřeně jejich konfliktu uzavřeněm mediaćně dohody.*“^[2] Pěěmo pojem online mediace pěěitom ěeský prĀvně řĀd nedefinuje ani nepouŷěvĀ.

Samotně mediaćně řízeně v pěěpědě online mediace mĀ pěěitom v zásadě totoŷněy pěrŭběh jako běŷnĀ mediace. ZaćnĀ se tedy poućeněm, potě strany prezentujě svoji verzi pěěpěadu. Obvykle jsou zĀjmy a pohledy stran sporu analyzovĀny v rĀmci několika on-line sezeněch a jsou projednĀvĀny rŭzně moŷnosti řeřeně konfliktu. V pěěpědě ūspěřně mediace je i u online mediace vŷtupem mediaćně dohoda, kterou vypracovĀvĀ mediĀtor. ^[3]

V praxi je moŷně vyuŷět jak online mediaci, kdy se celĀ mediace řeřě od zaćĀtku aŷ do konce online, tak kombinaci online a offline mediace, vŷdy zĀleŷě na preferencěch stran a dohodě s mediĀtorem. Online mediace mĀ vŷznamně vyuŷětě jednĀk v pěěpěadech, kdy se sporně strany nachĀzejě geograficky ve zcela odliřněch lokalitĀch a cestovĀně za ūćelem osobně ūćasti na mediaćněm jednĀněm by bylo ěasově i finanćně nĀroćně. Stejně tak ji lze vyuŷět i v pěěpěadech, kdy se napĚ. jedna ze stran necětě pěěijemně v pěěětomnosti druhě strany.^[4] Mŷŷe se jednat i o pěěpěady, kdy strany majě na jednu stranu obavu z dalřěho konfliktu pěi osobněm jednĀněm, na druhou stranu preferujě řeřeně sporu mimosoudně (směrnou) cestou.^[5] Opomenout nelze ani pěěpěady prevence onemocněně a ochrany zdravě, kdy online mediace zaćala bět věce zmiŷovĀna v souvislosti s restrikcemi spojenými s pandemiě Covid 19. V řadě pěěpěadů strany sporu mediaci preferujě i z dŭvodu pohodlě ěi minimalizace ěasověch ztrĀt spojeněch s pěepravou i v pěěpěadech, kdy by bylo osobně setkĀně realizovatelně (napĚ. pokud se strany sporu běŷně pohybujě v jedně obci).

Specifika online mediace

V pěěpědě, ŷe se strany sporu rozhodnou vyuŷětě online mediaci, musě si mediĀtor ověřit, ŷe majě k dispozici takově vybaveně (hardwarově i softwarově), aby byli schopni se online mediace reĀlně zŭćastnit. Je tedy nutně si dopěedu ujasnit, ŷe strany sporu majě napĚ. poćětać, popĚ. mobilně telefon, instruovat je k nainstalovĀně konkrětně aplikace, kterĀ bude vyuŷěta a dorućit jim odkaz, na kterěm online mediace proběhne.

ŷĀdoucě je alespoŇ minimĀlně poćětaćovĀ gramotnost, aby se pěedeřlo nećekaným pěoblěmům, kdy

navzdory instrukcím se např. jedna ze stran nedokáže připojit, pustit mikrofon, aby mohla hovořit, popř. kameru. Důležité rovněž je, aby strany sporu měly k dispozici stabilní připojení k internetu, aby nedocházelo např. k četným výpadkům internetu, které mohou jednání citelně narušit.[6]

Významným benefitem online mediace je, že strany sporu i mediátor se mohou připojit skutečně odkudkoliv, tj. např. z domova, ze své kanceláře, ale i z libovolného dalšího místa. Je však vhodné zvážit faktor stabilního a dostatečně rychlého připojení k internetu, tj. např. některé lokality dále od civilizace nemusí být úplně vhodné. Vzhledem k tomu, že aplikace obvykle umožňují nastavení různých pozadí a filtrů není se tedy třeba obávat např. zásahů do soukromí ze strany druhé strany sporu, je však vhodné si tyto funkce dopředu otestovat (zejména v případě klientů, kteří s těmito aplikacemi nepracují pravidelně). Velkou výhodou online mediace je, že obvykle nedochází např. ke zpoždění stran z důvodu dopravní situace, popř. hledání kanceláře mediátora apod., čímž jsou obvykle strany sporu i mediátor dochvilnější. S tím souvisí určitá časová a finanční úspora. Termín na online mediaci lze také s ohledem na možnost připojit se odkudkoliv najít často dříve než termín na mediaci offline. Významným aspektem online mediace je rovněž pohodlí, protože strany sporu jednak nemusí nikam cestovat, mohou být oblečeni více neformálně, nacházet se v místě, kde se cítí dobře, což jsou faktory, které mohou přispět k větší ochotě se dohodnout.

Využití různých online aplikací umožňuje efektivně rozdělovat jednání přímo v průběhu mediace např. tak, že jsou strany rozděleny do dvou skupin, jedna zůstane s mediátorem, který s ní dále pracuje, druhá mezitím čeká v jiné skupině a má možnost si promyslet, jak bude dále v mediačním řízení postupovat. Lze tak efektivně využít metodu zvanou caucus, tj. jednání mediátora jen s jednou stranou.[7] V kanceláři nemusí být vždy reálně zajistit oddělení stran tak, aby zároveň strany neměly možnost slyšet komunikaci druhé strany (např. i při usazení druhé strany do vedlejší kanceláře může být komunikace slyšet, pokud je např. jedna ze stran poslána „na procházku“ mimo kancelář či dokonce budovu, dochází zas mnohdy ke zbytečným prostojeům v jednání, neboť se málokdy daří přesně zkoordinovat návrat jedné strany sporu s momentem, kdy mediátor ukončí samostatnou práci s druhou stranou).

Dalším pozitivem je, že online nástroje umožňují nahrávání celého jednání, kdy nahrávka může následně posloužit jednak pro zpracování zápisu z mediačního jednání, ale také třeba pro ověření toho, na čem přesně se strany dohodly za účelem vypracování mediační dohody. Opomenout nelze ani další doplňkové nástroje (např. tl;dv), které jsou dnes schopné z nahrávky mediace vytvořit přepis či písemné shrnutí, a to během pár minut po skončení mediačního jednání.

Limitem online mediace však může být absence osobního kontaktu. S tím souvisí i omezená možnost vyhodnotit všechny aspekty nonverbální řeči stran sporu, protože i v případě, kdy se strany sporu dohodnou, že budou mít po celou dobu puštěnou webkameru, záleží často i na tom, jak kvalitní obraz je zprostředkovaný, kam je kamera nasměrována, z jakého úhlu účastníka sporu zabírá, jakou část jeho těla zabírá (obvykle se jedná především o obličej, tudíž se již hůře hodnotí např. gestikulace apod.). Opomenout nelze ani skutečnost, že některá ze stran může např. předstírat technické problémy jako je výpadek internetu za účelem přerušování jednání a promyšleně si odpovědi, popř. ujasněním optimální odpovědi s jinou osobou, která mediace není účastna (např. telefonicky, dočasným odchodem do jiné místnosti apod.). Lze se setkat i s případy, kdy některá ze stran nevnímá online mediaci jako plnohodnotnou metodu řešení sporu, tj. nemusí vnímat ani výstupy mediace jako závazné.

V případě, že je dosaženo dohody stran, připraví mediátor následně mediační dohodu. Je běžné, že je tato dohoda stranám nejprve zasílána k revizím, v případě online mediace je možné ji zaslat buď e-mailem anebo využít sdílenou obrazovku přímo v rámci online setkání stran a upravovat poslední detaily přímo na sílené obrazovce společně se stranami. Nelze opomenout ani fakt, že i mediační dohodu lze v současné době podepsat v elektronické podobě (např. pomocí elektronického podpisu,

popř. nástrojů jako je Signi). Pokud se strany sporu nechtějí nebo nemohou v žádné fázi mediace setkat, není to překážka mediace.

Závěr

Online mediace v zásadě splňuje veškeré obecné zásady mediace (např. nestrannost, transparentnost) a je možné ji realizovat takovým způsobem, aby byly dodrženy veškeré požadavky stanovené zákonem č. [202/2012](#) Sb., o mediaci. Má jak svá pozitiva (větší míru flexibility, pohodlí, úsporu financí a času, možnost řešení sporů stran, které jsou od sebe geograficky velmi vzdáleny), tak i svá negativa, k nimž patří například technické problémy (zejména ty nepředvídatelné), horší možnost zhodnocení nonverbálních signálů, možnost fingování technických problémů za účelem získání nějaké výhody při jednání apod. Je vždy na zvážení mediátora i stran sporu, zda využít raději online mediaci anebo offline mediaci. Pro každou situaci a každý subjekt může být vhodnější jiná forma mediace.

JUDr. PhDr. Melinda Vrajíková, LL.M., MBA, MSc.

[JUDr. PhDr. Melinda Vrajíková, LL.M., MBA, MSc.](#)

E-mail: melinda@arbitrea.cz

[1] GERNER, Lucie. Mediace online v kontextu zákona o mediaci. Bulletin advokacie, 2013, č. 6, ISSN 1210-6348, s. 41.

[2] § 2 písm. a) zákona č. [202/2012](#) Sb., o mediaci.

[3] GERNER, Lucie. Mediace online v kontextu zákona o mediaci. Bulletin advokacie, 2013, č. 6, ISSN 1210-6348, s. 41.

[4] STAFF, Pon. Using E-Mediation and Online Mediation Techniques for Conflict Resolution. [online]. 2025 [cit. 28.03.2025]. Dostupné >>> [zde](#).

[5] GERNER, Lucie. Mediace online v kontextu zákona o mediaci. Bulletin advokacie, 2013, č. 6, ISSN 1210-6348, s. 41.

[6] GERNER, Lucie. Mediace online v kontextu zákona o mediaci. Bulletin advokacie, 2013, č. 6, ISSN 1210-6348, s. 41.

[7] TRAPL, Vojtěch. *Glosář výraů a zkratek rozhodčího řízení a ADR*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer. 2020, ISBN 978-80-7598-679-5, s. 16.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)
- [Když model počítá správně, ale závěr je zavádějící: limity AI při oceňování podniků](#)
- [Vyčlenění rodinných nemovitostí \(i v podobě podílu v bytovém družstvu\) do svěřenského fondu](#)
- [Sport versus EU - aktuální sportovní kauzy rozhodované Soudním dvorem EU](#)
- [Dokazování negativních skutečností ve sporném řízení](#)
- [Neoprávněný odběr elektřiny - překvapení vlastníka?](#)
- [Rodič u dítěte v nemocnici: právo na přítomnost neznamená bez dalšího právo na přespání na jip/jirp](#)
- [Pokuta za švarcsystém kurýrů Rohlíku potvrzena Ústavním soudem](#)